

ИНТЕРВЮ

на списание “Международна политика”
с Негово Превъзходителство д-р Ахмед ал-Мадбух,
Посланик на Държавата Палестина в София

Въпрос: Свидетели сме на една хуманитарна трагедия в района на Газа. Предлогът за израелската обсада са ракетните удари, нанасяни от Хамас срещу територията на Израел. Защо според Вас Хамас не приема примирието и подлага по един безразсъден начин населението на Газа на военните удари на Израел?

Отговор: Ако погледнем палестинските територии като цяло и в частност местата, където живеят палестинските бежанци, и ситуацията в Газа, ще видим, че хората живеят в трагични условия, в трудна икономическа ситуация и причината за това е блокадата и окупацията, наложена на палестинските територии от страна на Израел от 40 години насам. Палестинската позиция е известна, тя е изразявана нееднократно – ние сме против убийството на мирни граждани, които и да са те. В тази връзка ние смятаме Израел за отговорен за разрушенията и убийствата в Ивицата Газа, жертва на които станаха повече от 1300 убити и повече от 5500 ранени мирни палестинци, по-голямата част от които деца и жени. Ако разгледаме цялата кървава история на Израел, ще забележим, че преди всяка агресия той фабрикува поводи и аргументи, за да разгърне поредното си безчовечно нападение срещу палестинския народ. Последният такъв повод беше изстрелването на ракети от палестинските територии срещу израелските селища. Но такива ракети не се изстрелват от територията на Западния бряг, а агресивните актове срещу неговата територия и население също са непрестанни. Колкото до това, защо Хамас не приема примирието, според нас именно израелската страна не приема пълно примирие – примирие, което да обхване всички израелци и всички палестинци, както живеещите вътре в Палестина, така и бежанците в изгнание. Израелците искат примирие само в Газа, за да могат да погълнат Западния бряг и Източен Ерусалим.

Въпрос: Общеизвестно е, че Хамас е създаден като противовес на Ал-Фатах със знанието и под фактическия контрол на израелските власти и конкретно на Мосад. На какво според Вас се е надявал Израел,

фактически подкрепяйки това създаване? Нима не е доценил крайния религиозен ислямистки фанатизъм у лидерите на Хамас?

Отговор: Известно е, че Израел не признаваше Организацията за освобождение на Палестина като единствен и законен представител на палестинския народ, а постоянно кроеше заговори против организацията и водеше ожесточена борба против движението “Фатах”, още повече, че това движение стоеше начело на нея. ООП постигна значителни победи, извоюва си признанието на международната общност и на повечето държави в света в качеството ѝ на политическа и духовна формация на палестинския народ вътре в Палестина и в изгнание. Поради това Израел положи и продължава да полага усилия да създаде заместители на легитимното ръководство, опитва се да разкъса и разедини нашия народ. Но ние сме уверени, че всички сили и патриотични организации на нашия народ са загрижени за националното единство. Колкото до “Хамас”, той е част от нашия народ и представлява общо взето умерено религиозно движение с крайни позиции по отделни проблеми, част от световното движение “Мюсюлмански братя”. “Хамас” не е крайно фундаменталистско или терористично движение, но израелската политика на окупация, нейните репресивни действия, отхвърлянето на мирния процес от страна на Израел доведоха до радикализирането на “Хамас”.

Въпрос: Президентът Аббас преди известно време нарече “Хамас” терористи. Сега той настоява за правителство на националното единство с тях. Въпросът е дали “Хамас” се смята за терористична организация.

Отговор: Президентът Аббас не е използвал квалификацията терористи за Движението “Хамас”. Той каза, че някои действия, предприети срещу палестинските граждани в Ивицата Газа, са терористични, защото нашите принципи ни забраняват посегателства срещу мирно гражданско население. Но движението “Хамас” като цяло е част от палестинския народ, а палестинският народ с целия спектър от свои политически организации води съпротива срещу окупацията и се стреми към създаване на независимата палестинска държава. В името на постигането на тази цел президентът Махмуд Аббас полага усилия за сформирание на правителство на националното единство, в което да бъде включен целият палестински политически спектър.

Въпрос: Защо “Хамас” победи в Газа на парламентарните избори на палестинците? Нима неговата победа се дължи на силната до фанатизъм религиозност на населението в Газа или на други причини? Кои са те?

Отговор: Проведените парламентарни избори в Палестина бяха не само в Ивицата Газа, но и на Западния бряг на р. Йордан и в Източен Ерусалим. Причината за тази победа е в несъвършенствата на избирателната система, която бе приложена тогава. Съгласно тази система 50% от местата се попълваха от т.нар. избирателни райони, а другите 50% – на базата на пропорционалната система. Това означава, че ако на един избирателен район се полагат 10 места, получилият мнозинство от един глас в този избирателен район получава и десетте места. Така в резултат на тази система от пропорционалното гласуване “Хамас” получи 28%, “Фатах” – 26%, палестинската левица – 15%, а останалата 1/3 получиха независимите кандидати. А при гласуването за т.нар. избирателни райони “Хамас” получи повече от 60% от депутатските места. Така поради несъвършенствата на избирателната система “Хамас” победи на последните избори. Понастоящем палестинското ръководство, представено от Организацията за освобождение на Палестина – единствения и законен представител на палестинския народ във всички краища на света, прие нова избирателна система, основаваща се изцяло на пропорционалния принцип, което гарантира участието на всички политически сили в палестинското Законодателно събрание.

Въпрос: Каква е причината някои от лидерите на “Хамас” да живеят в Дамаск, поставяйки по този начин Сирия под възможни удари на израелските въоръжени сили? Въобще каква е ролята на Сирия в събитията в Газа?

Отговор: Не само лидерите на “Хамас” живеят в Сирия – там живеят лидерите на много от палестинските организации. Тяхното пребиваване в Сирия не означава, че подлагат Сирия на опасност, тъй като Сирия е независима държава и има право да приеме и подслони всеки от палестинските и други лидери и ръководства. А дали това може да стане причина Сирия да бъде подложена на удари от страна на Израел, според мен това би попаднало в графа “държавен тероризъм”, какъвто Израел упражнява срещу всички държави в региона. Не бива да забравяме, че Сирия има територии, окупирани от Израел – става дума за Голанските възвишения, и Сирия има право да предприеме каквото сметне за необходимо на своя територия за освобождаване на своите територии.

Въпрос: Каква е ролята на Иран по отношение на “Хамас” и на Хизбуллах в Ливан? Означават ли действията на Техеран възобновяване на опитите за износ на ислямска революция в други арабски и ислямски държави, които след смъртта на Хомейни бяха значително ослабнали?

Отговор: Известно е, че Иран е една от регионалните сили в Близкия изток. Той разполага с голям потенциал и се стреми да бъде най-силната и най-влиятелната държава в региона. Поради това иранската подкрепа за някои движения в Ирак, в Палестина, в Ливан и в някои държави от Залива осигурява опорни точки за него и за влиянието му върху общата политическа ситуация в района. Също така Иран се опитва да държи козозете за разрешаването на конфликта в Близкия изток, което би му осигурило международна тежест и би му помогнало да избегне външния натиск относно ядрената му програма.

Въпрос: Усложняват ли или облекчават ударите на “Хамас” процеса на създаването на палестинска държава и решаването на палестинския въпрос като цяло?

Отговор: От въпроса Ви излиза едва ли не, че движението “Хамас” има военновъздушни, военноморски и сухопътни сили – когато говорите за “ударите на Хамас”, които биха могли да доведат до “усложняване” на мирния процес. По-правилно би било въпросът да се постави по отношение на Израел, тъй като именно израелската армия с цялата си мощ и въоръжена до зъби с най-модерни оръжия пречатства мирния процес в Близкия изток, Израел е единствената държава в света, която се смята над закона. Освен това той е единствената държава в Близкия изток, която притежава ядрено оръжие. Според нас именно Израел не желае мира, защото отхвърля палестинските и арабските инициативи, “Пътната карта” и другите предложения, направени от международната общност.

Въпрос: Израел очевидно търси военно решение в конфликта си с “Хамас”. Как ще свърши според Вас този сблъсък?

Отговор: Израел добре знае, че военното решение не е в интерес на мирния процес, нито пък ще ликвидира “Хамас”, но осъществява непрекъснатата и методична пряка агресия против целия палестински народ, за да ни наложи капитулация и да ни принуди да приемем неговото виждане за решението и да ни постави пред свършен факт, така че да няма възможност за създаване на компактна и жизнеспособна палестинска държава. Ние подчертаваме, че тази политика няма да разколебае твърдостта и волята на нашия народ, категоричността, с която той се придържа към своите неотменими права и на първо място правото му на самоопределение и на създаване на собствена независима държава върху националната му територия със столица Ерусалим и осъществяване на правото на завръщане на палестинските бежанци, прогонени от техните земи.

Въпрос: Как виждате развитието на палестинския проблем в близко бъдеще?

Отговор: Смятам, че целият свят добре разбира важността на палестинския проблем и че не може да има стабилност и мир в района на Близкия изток, а и в целия свят, без справедливо разрешаване на палестинския проблем. Налице са растящо внимание и политически усилия от страна на всички световни лидери и от новата американска администрация. Първият телефонен разговор на президента Обама с чуждестранен държавен глава е бил с президента Махмуд Аббас. А назначаването на Джордж Мичел за специален пратеник е показателно за централното място, което се отдава на палестинския въпрос. Нараства също вниманието към арабската мирна инициатива, тъй като тя предлага оптимално решение на арабско-израелския конфликт.

Въпрос: Ако се създаде палестинска държава върху крайно оръзаната от израелската "стена" палестинска територия, може би дори без Ерусалим, смятате ли, че палестинският въпрос ще получи крайно решение? И какво би трябвало да бъде това решение, като се има предвид, че Израел, който защитава ционистката теза за "чиста еврейска държава" никога няма да се съгласи тя да бъде евентуално двунационална?

Отговор: Няма да има крайно решение и окончателно уреждане без изтегляне на Израел от окупираните през 1967 г. арабски територии, без създаване на независимата палестинска държава със столица Ерусалим и осъществяване на правото на бежанците да се завърнат. Израелската окупационна политика, разпокъсването и завземането на палестинските територии, строителството на селища за еврейски заселници и изграждането на стената на апартейда, която оръзва палестинските територии, няма да доведе до мир. Израел трябва да признае това, трябва да поеме своята отговорност за прогонването на милиони синове на палестинския народ, за узурпирането както на неговото имущество, така и на законното му право да се завърне и да живее в мир и достойнство в своето отечество. Колкото до тезата за "чистата еврейска държава", това е расистка теза, която съвпада с нацистките постановки за държава на арийците. Палестинците са живели на тази земя още преди ционистите да дойдат в Палестина, продължават да живеят там и досега. Поради това никой няма право да ги лишава от тяхното законно право на самоопределение, правото им да останат на земята си и да създадат своята независима палестинска държава.

Въпросите зададе Мирослава Цонева, докторант в ПИФ на ЮЗУ „Н.Рилски“

Превод от арабски език: Мая Ценова, правителствен преводач